

Kuuleminen Turvallinen ja kriisinkestävä oikeusvaltio –reformipöydässä 10.5.2023, täydentävä pyyntö sisäministeriön hallinnonalan viranomaisten resursseista

Sisäministeriön hallinnonalan määrärahatilanne, virastokohtaiset resurssitarpeet

Kuulemisessa 10.5.2023 pyydettiin täydentämään vuoden 2022 toiminnan tason säilyttämiseen liittyvän resurssivajeen osalta. Nämä on poimittu taulukoihin kunkin toimialan aiemmin 10.5.2023 toimitetun kuulemisen muistion virastokohtaisen tekstin loppuun. Arviot ovat teknisen kehyksen päälle tarvittavia määrärahalisäyksiä toiminnan tason säilyttämiseksi.

Sisäministeriö on arvioinut hallitusohjelmatavoitteiden valmistelun yhdessä hallinnonalan virastojen kanssa tulevalla hallituskaudella tarvittavat lisäresussit viranomaisten resurssien ja toimintavalmiuden turvaamiselle ja ennaltaestävän toiminnan ja kestäväen maahanmuuttopolitiikan tavoitteiden toteuttamiselle. Arviot täsmentyvät hallitusohjelmakirjausten täsmentyessä ja virastojen HO-neuvotteluihin tuottamissa arvioissa. Naton aiheuttamia tehtävälisäyksiä ei ole sisällytetty arvioihin ja ne täsmentyvät myöhemmin (osittain jo teknisessä kehyksessä mukana).

Viranomaisittain arviot hallitusohjelmatavoitteiden toteuttamiseksi tarvittavista resursseista ovat seuraavat:

Momentti	Viranomainen	2024	2025	2026	2027	2028
		milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa
26.01.01.	Sisäministeriö	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
26.10.01.	Poliisitoimi	122,0	129,9	128,0	141,6	138,4
26.10.02.	Suojelupoliisi	10,6	3,9	3,3	3,3	3,3
26.10.21.*	Kejo-hanke (useita vo)	6,9	6,9	5,0	0,0	
26.20.01.	Rajavartiolaitos	12,2	14,7	19,0	20,8	20,9
26.20.70.	Rajavartiolaitos, investoinnit	2,6	2,6	12,6	2,6	2,6
26.30.01.	Pelastustoimi	9,3	10,7	13,2	14,5	14,5
26.30.01.**	Jako SM, HVA, PeO	27,3	6,0	6,0	6,0	6,0
26.30.02.	Hätäkeskuslaitos	2,8	3,5	5,0	6,8	6,8
26.30.03.	Pelastusopisto	8,7	9,8	8,6	8,6	9,8
26.40.01.	Maahanmuuttovirasto	22,9	26,0	21,6	21,4	17,7
Avoin***	Useita momentteja	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0
Kaikki yhteensä		244,8	233,6	241,8	245,1	239,6

* Seitsemän viranomaisen yhteinen kenttäjärjestelmä tilannekuvan tuottamiseen, tietojen vaihtamiseen ja johtamiseen. Kustannukset 2026 eteenpäin arvioitava erikseen.

** Korjataan perusvalmiudessa olevat puutteet ja nostetaan pelastustoimen valmiuden sekä väestönsuojelun varautumisen taso turvallisuusympäristön vaatimusten mukaiseksi.

Momentti	Viranomaisen	2024	2025	2026	2027	2028
		milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa

*** Kriittisen infrastruktuurin häiriösietokyvyn parantaminen ja CER-direktiivin transponointi. Alustava arvio, eikä jakautuminen momenteittain vielä tiedossa. Tilapäistä suojelua saavien hakemusten käsittelyyn tarvittava resurssointi, mahdollinen jatko määräaikaisille resursseille.

Kustannustason nousu on merkittävää sekä sisäisten että ulkoisten palveluntuottajien osalta erityisesti toimitila- ja ICT-kustannuksissa. Viranomaisten rahoitus on aina kokonaisuus, jossa erityisesti toimivat ja nykyaikaiset operatiiviset järjestelmät sekä terveet, turvalliset ja toimivat toimitilat ovat edellytys henkilöstön tehokkaalle työskentelylle. Viranomaisten toimintavalmiutta ja kriisinkestävyyttä tulee myös pystyä tulevana vuosina kehittämään aktiivisesti toimintaympäristön muutosten johdosta.

Sisäministeriön osalta resurssitarve sisältää htv-lisäyksiä rahapeli asioiden käsittelyyn, kv. turvallisuustilanteen edellyttämiin toimiin sekä ulkomaalaislain kokonaisuudistuksen valmisteluun sekä kansallisen turvallisuuden strategian valmisteluun tarvittavan resurssoinnin.

Poliisitoimen osalta arvio sisältää viranomaisten toimintavalmiuteen, suorituskykyyn ja toimintavalmiuteen liittyviä lisästarpeita 92,4 - 113,1 milj. euroa vuodessa. Perusrahoituksessa oleva vaje tason säilyttämiseksi vuoden 2022 tasolla on edelleen 31- 42 milj. euroa (sisältäen erityisesti ICT-menoihin liittyvän kehittämisen). Poliisitehtävissä toimivien määrän nostaminen 7 850 htv:n tasolle edellyttäisi 28,3 milj. euron vuosittaista lisäystä. Määrän nostaminen 8 200 htv:n tasolle ei sisälly ministeriön kokoamiin laskelmiin, mutta arvio määrärahatarpeesta on 8 milj. euroa/ 100 htv:ta sekä tämän lisäksi on arvioitava mm. kalustoon ja toimitiloihin liittyvät lisäykset. Operatiivisen suorituskyvyn ylläpitämiseen (ml. kaluston korjausvelka) tarvittaisiin vuodessa 20,5 – 21,5 milj. euroa sekä mm. toimitilakustannuksiin, kestäväen kehityksen investointeihin resurssitarve olisi 11 – 23 milj. euroa vuodessa. Näiden lisäksi laskelmiin on arvioitu rikostutkinnan htv-määrän nostaminen + 300 htv:lla (24 milj. euroa/vuosi) ja reservipoliisin perustaminen. Muiden lainsäädäntömuutosten ja toiminnallisten muutosten edellyttämät resurssitarpeet täsmentyvät neuvotteluiden aikana.

Yllä kuvatun kokonaisesityksen sisällä on seuraavia toiminnan tason säilyttämiseen liittyviä resurssivajeita (ei sisällä htv-tason nostamista tai asioita, joita ei ole toistaiseksi päätöksiä):

2022 tason säilyttämiseen, tehtyihin päätöksiin ja tiedossa olevaan kustannustason nousuun liittyvät resurssit (milj. euroa)	2024	2025	2026	2027	2028
Toiminnan tason säilyttäminen v2022 tasolla	31,3	37,6	36,2	42,1	42,1
Operatiivisen suorituskyvyn ylläpito ja korjausvelka	21,5	20,5	20,5	20,5	20,5
Nousevat kustannukset (ICT, toimitilat)	7,5	11,7	12,7	21,1	21,1

Suojelupoliisin osalta arvio sisältää operatiiviseen toimintaan liittyvät tekniset hankinnat, toimitilakustannusten nousun ja toiminta- ja suorituskyvyn turvaamisen normaalioloissa sisältäen perusrahoituksen vajeen mm. toimitila- ja ict-menoissa (7,5 milj. euroa/vuonna 2024 ja pysyvästi 1,8 milj. euroa).

Yllä kuvatun kokonaisuuden sisällä on seuraavia toiminnan tason säilyttämiseen liittyviä resurssivajeita (ei sisällä htv-tason nostamista tai asioita, joita ei ole toistaiseksi päätöksiä):

2022 tason säilyttämiseen, tehtyihin päätöksiin ja tiedossa olevaan kustannustason nousuun liittyvät resurssit (milj. euroa)	2024	2025	2026	2027	2028
Toiminta- ja suorituskyvyn turvaaminen, lisäksi kertaluonteinen tarve 2024 vuodelle 5,7 milj. euroa liittyen uuteen toimitilaan	7,5	1,8	1,8	1,8	1,8
Nousevat kustannukset (toimitilat)	2,0	1,8	1,2	1,2	1,2
Teknisten operatiivisten hankintojen tason säilyttäminen	1,0	0,3	0,3	0,3	0,3

Kejo-hankkeen rahoitus liittyy järjestelmän jatkokehityshankkeeseen. Järjestelmä on moniviranomaisjärjestelmä, josta valmistella on operatiiviseen käyttöönottoon sopiva versio kaikille käyttäjäorganisaatioille. Kehitysversio mahdollistaa käyttäjätahojen yhteistoiminnan ja käytön. Hankkeessa mukana olevat viranomaiset ovat: poliisitoimi, pelastustoimi, Rajavartiolaitos, puolustusvoimat, tullit sekä STM:n hallinnon osalta sosiaalityö, terveystoimi ja ensihoito.

Rajavartiolaitoksen osalta arvio sisältää toimitila- ja ICT-kustannusten nousun, itärajan esteen ja ulkovartiolaivojen hankinnan pysyvät ylläpitomenot sekä rajavartijamäärän turvaamisen (htv 3 100 tasolla). Rajavartiolaitoksen investointimomentille arvioitaisiin tarvittavan pysyvästi 2,6 milj. euron lisäystä kaluston jatkuviin korjausmenoihin ja pienempiin investointeihin sekä käyttöikänsä päähän tulevien raskaiden ilmatyynyalueiden korvaamiseen 10 milj. euroa vuonna 2026. Sisäisen turvallisuuden selonteon mukaisesti Rajavartiolaitoksen läsnäolo saariston harvaan astutulla alueella tulee turvata vähintään nykytasoisesti. Käyttöikänsä päähän 2020-luvun loppupuolella tuleva merellinen kelirikko- ja matalien vesialueiden pelastuskalusto on korvattava uudella (kahdeksan vanhan ilmatyynyalueen tilalle kolme uutta).

Yllä kuvatun kokonaisuuden sisällä on seuraavia toiminnan tason säilyttämiseen liittyviä resurssivajeita (ei sisällä htv-tason nostamista tai asioita, joita ei ole toistaiseksi päätöksiä):

2022 tason säilyttämiseen, tehtyihin päätöksiin ja tiedossa olevaan kustannustason nousuun liittyvät resurssit (milj. euroa)	2024	2025	2026	2027	2028
Toiminnan tason säilyttäminen, perusvuokratason nosto	5,3	5,6	6,0	6,0	6,0
Investointimomentin peruskehityksen nosto ja kustannustason nousu	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6

2022 tason säilyttämiseen, tehtyihin päätöksiin ja tiedossa olevaan kustannustason nousuun liittyvät resurssit (milj. euroa)	2024	2025	2026	2027	2028
Kustannustason nousu (toimitilat, ICT, muut menot)	6,8	6,5	7,0	7,2	7,4
Operatiiviset kustannukset (itärajan este, ulkovartiolaivat, valvontalentokoneet)	0,1	0,8	2,5	4,1	4,1

Pelastustoimen pysyvä lisäresurssitarve on 9,7 milj. euroa vuodesta 2024 alkaen nousten 14,5 milj. euroon vuonna 2027 aiheutuu mm. pelastustoimen digitalisoinnin ja tiedonhallinnan kehittämisestä ja ylläpidosta, pelastustoiminnan ja varautumisen valtakunnallisen tilannekeskustoimintojen vakiinnuttamisesta sekä pelastustoiminnan ja siviilivalmiuden TKI- ja analyysitoiminnan kehittämisestä.

Yllä kuvatun kokonaisesityksen sisällä on seuraavia toiminnan tason säilyttämiseen liittyviä resurssivajeita (ei sisällä htv-tason nostamista tai asioita, joita ei ole toistaiseksi päätöksiä):

2022 tason säilyttämiseen, tehtyihin päätöksiin ja tiedossa olevaan kustannustason nousuun liittyvät resurssit (milj. euroa)	2024	2025	2026	2027	2028
ICT-ylläpitomenot (järjestelmäkokonaisuus, jonka kehittämisrahoitus sisältyy osin yllä olevaan kokonaissummaan)	2,6	3,8	4,3	4,5	4,5

Pelastustoimen osalta lisäksi tarvittaisiin lisärahoitusta perusvalmiudessa olevien puutteiden korjaamiseksi ja pelastustoimen valmiuden sekä väestönsuojelun varautumisen tason nostamiseksi turvallisuusympäristön vaatimusten mukaiseksi. Rahoitustarve on ensimmäisenä vuonna 27 milj. euroa ja pysyvä tarve 6 milj. euroa ja se jakautuu ministeriön lisäksi pelastusopistolle ja hyvinvointialueille. Rahoituksella varmistetaan mm. pelastustoimen materiaalisen valmiuden edellyttämät investoinnit, väestönsuojelun kapasiteetin lisääminen, uudistetaan poikkeusolojen väestön varoittamisen järjestelmä sekä varmistetaan varautumiseen, väestönsuojeluun ja -suojiin liittyvän koulutuksen kehittäminen ja järjestäminen.

Hätäkeskuslaitoksen osalta lisäresurssitarve perustoiminnan rahoituksen turvaamiseen erityisesti kustannustason nousuihin vastaamiseksi on 2,1 – 6,1 milj. euroa vuodessa. Viittomakielen tulkkauspalveluiden järjestämiseksi edellyttäisi 0,65 milj. euron vuosittaista lisäystä.

Yllä kuvatun kokonaisesityksen sisällä on seuraavia toiminnan tason säilyttämiseen liittyviä resurssivajeita (ei sisällä htv-tason nostamista tai asioita, joita ei ole toistaiseksi päätöksiä):

2022 tason säilyttämiseen, tehtyihin päätöksiin ja tiedossa olevaan kustannustason nousuun liittyvät resurssit (milj. euroa)	2024	2025	2026	2027	2028
Kustannustason nousu (ICT, toimitilat, hankinnat)	2,1	2,8	4,3	6,1	6,1

Pelastusopiston resurssien osalta arvio perusrahoituksen vajeesta on 1,6 -2,8 milj. euroa sisältäen myös kaksikielisen hätäkeskuspäivystäjäkursion säännöllisen toteuttamisen. Koulutusjärjestelmän muutosten suunnitteluun tarvittaisiin 1 milj. euron lisäys ja koulutusmäärien nostamiseen pelastuslaitoksissa lähivuosina tarvittavien pelastajamäärien kouluttamiseksi 6 milj. euroa vuodessa.

Yllä kuvatun kokonaisuuden sisällä on seuraavia toiminnan tason säilyttämiseen liittyviä resurssivajeita (ei sisällä htv-tason nostamista tai asioita, joita ei ole toistaiseksi päätöksiä):

2022 tason säilyttämiseen, tehtyihin päätöksiin ja tiedossa olevaan kustannustason nousuun liittyvät resurssit (milj. euroa)	2024	2025	2026	2027	2028
Koulutusmäärien säilyttäminen nykytasolla	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Kaksikielisen häke-päivystäjäkoulutuksen jatkaminen (joka kolmas vuosi)		1,2			1,2

Maahanmuuttoviraston osalta arvio perusrahoituksen vajeesta on 17,7 - 26 milj. euroa vuodessa. Hakemuskäsittelyn sujuvoittamiseen tarvittaisiin arviolta 16 milj. euroa (henkilöstö+ict) ja digikehittämiseen 6 milj. euroa vuodessa. Lisäksi ulkomaalaislain uudistaminen edellyttäisi noin 2 milj. euron järjestelmämuutoksia (lisäksi SM:lle henkilöstöresurssien lisäys). Turvapaikka- ja vastaanottojärjestelmän toiminnan sekä paluiden ja palautusten kehittäminen edellyttää 7 milj. euron vuosittaista rahoitusta. Arvio rahoituksesta valmistautumiseen ja varautumiseen muuttoliikkeisiin ja laajamittaiseen maahantuloon on 8,7 milj. euroa vuodessa. Nämä arviot sisältävät osittain päällekkäisyyksiä, koska arviot on tehty toimenpiteittäin.

Yllä kuvatun kokonaisuuden sisällä on seuraavia toiminnan tason säilyttämiseen liittyviä resurssivajeita (ei sisällä htv-tason nostamista tai asioita, joita ei ole toistaiseksi päätöksiä):

2022 tason säilyttämiseen, tehtyihin päätöksiin ja tiedossa olevaan kustannustason nousuun liittyvät resurssit (milj. euroa)	2024	2025	2026	2027	2028
Toiminnan tason säilyttäminen (kestävä henkilöstöresurssi)	8,4	9,9	9,9	9,9	9,8
Tietojärjestelmien ja automatisaation ylläpitomenot	6,8	6,3	6,3	6,3	4,5

Talous- ja suunnittelujohtaja Kati Korpi